

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide címezendők
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilvántári
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egész évre . . 4 frt
Félévre . . . 2 „
Negyedévre . . 1 „
Egyes szám ára: 10 kr.

SOMOGYI ÚJSÁG

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.
Bérmunkatollon küldé-
ményt nem fogadunk el.
Kéziratokat vissza
nem adunk.

M E G Y E I É S H E L Y I - E R D E K Ű V E G Y E S T A R T A L M U H E T I L A P

A »Kaposvári Iparoskör« hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felelős szerkesztő és kiadó: Poór Sándor. Főmunkatárs: Dr. Obetkó Károly.

Utazás az igazságügy körül.

Írta: Svarcz Samu ügyvéd.

Ismétlem — bárhogy rázza is a fejét Nyuzó kedves kartársam — nem vagyok képes a gyors igazságszolgáltatás elve mellett lelkieskedni. Nem szeretnék félreértetni, én is az ügyek lehető gyors elintézését kívánom, de nem mindenek előtt gyors eljárást és nem az alaposág rovására, pedig vajmi kevés azon ember, ki egytől jól és gyorsan tud dolgozni. Az u. n. folyó és a dolog természeténél fogva gyors elintézésre igénylő ügyek, melyek elintézése semmi tulságos törvénytudást, de még tulságos sok technikai ügyességet sem kíván, ám intéztessenek el lehető leggyorsabban, de ezentúl a bírótól gyors-posta munkát követelni nagyon veszélyes. Én bizony Confutiuszal tartok, kinek elve »mindenből sem nem tulságos sok, sem nem tulságos kevés«. A máit a bi-

rótól jogosan várhatunk és követelhetünk az: hogy lelkiismeretesen teljesítse kötelességét. Nelson az abukéri ütközet előtt azt jelző katonáinak »England expect, that every man shall do his duty« Magyarország sem kívánhat bírától többet, mint kötelességteljesítést és nem azt, hogy minél több számot és minél gyorsabban intézzenek. Magyarország az, mely legkevésbé követelhet többet, midőn codificált magánjog hiányában még mindig áll, hogy az egyik félnek az osztrák, a másik félnek a magyar törvény szerint van igaza, de a járásbíróénak is, a ki ezt nem érti — szintén igaza van.

A gyorsaság csakis az alaposág rovására történik. Ám tessék csak megfigyelni a járásbírók előtt tárgyalásokat, holott egy bírónak minden napra rendszerint 10, sőt több is kijut. Mily üresek, mily laposak a tárgyalások!

Jogszabályt ott hallani nem is lehet és ha valamelyik ügyvéd elég naiv valami törvényre hivatkozni, vagy magyarázatába belekezdeni, a legfiatalabb albiró is azzal szakítja félbe »Kérem csak tényeket! Ha ez így megy továbbra is, elveszítjük nevünket, mint jogász nemzet és leszünk ténymegállapító nemzet. Pedig nincs jobb tanítómester, mint a szóbeli tárgyalás! bíró és ügyvéd ezeken a tárgyalásokon nagyon sokat tanulhat, tanulhat egymástól is és ha igaz az, hogy a jó pap holtig tanul, úgy még inkább áll ez a jogászokra nézve. Én a bíró magas niveauon óhajtom látni nem csak a jog mezején, hanem magas állásának megfelelően minden más téren is. Nos hát ha létezik valaki, ki hiszi, hogy a tárgyalások és egyéb teendői által kiszarolt, agyonhajszolt bíró — ki még legtöbb helyen az írásbeli teendők jó részét is maga kénytelen végezni, — napi teendői

T Á R S A Z A.

Szánom, bánom . . .

Álom, álom csábos álom . . .
Ezüst holdú éjszakákon,
Csalogánydal, szellő nóta . . .
.. Szánom, bánom, szánom, bánom!

Csalogánydal, szellő nóta,
Szánom, bánom, nagy a vészem,
Hej de sokszor megbántam már,
Hogy ennek az éjnek hittem.

Sétálgattunk . . . ott a kertben,
A virágok szunyadoztak,
Hej de szebbet, mint mi ketten,
Még tán azok sem almodáltak.

Ifjú szívvel, gyerek ésszel
Hej beh szépen kiterveztem,
Hogyan élünk majd te veled,
Boldogságban, szerelemben . . .

Álom, álom, csábos álom
Ezüst holdú éjszakákon,
Csalogánydal, szellő nóta
Szánom, bánom, szánom, bánom.

Szöke Jend.

Mese egy gyerek-asszonyról.

— »Somogyi Újság« eredeti tárcája. —

Nagyon szerette a kis Stella báróné az »édes, jó emberét«, — a mint azt a férjének szokta mondani, — a mikor annak erős vállaira hajtva a fejcskáját, — bizalmas együttlétben elcsevegett vele mindenféle apró, jelentéktelen dologról. De beszélt legyen bármit is az ajka, — a szeme mindig csak azt látszott mondani, hogy szeretlek édes emberem, te vagy az én erősségem, — az én mindenem; — olyan gyöngye vagyok, hogy meghalnék nélküled, szeress te is édes jó emberem, ugye szeretsz? És az az édes ember kiolvasta az ő még édesebb asszonyának a ragyogó szemeiből, hogy mi mindent is akar mondani, — aztán odavonta magához azt a kis gyerek-asszonyt, — a ki ilyenkor úgy érezte, hogy az a csók, a mit az ajakára kapott, — az az ölelés, a mely az arcába hajtotta a verét, felér az egész, — nagy véghetetlen mindenséggel; — és még azt is hitte, hogy az édes csók, a meleg ölelések még annál a véghetetlen nagy mindenségnél is tovább fognak tartani. — És boldog volt a kis asszony. — olyan boldog, hogy az ő kicsiny szíve talán nem is bírta volna el sokáig ezt a nagy boldogságot.

Segített is aztán rajta egy bolondos olomdarab, — a mely az ő édes emberét egy uniformis szíveségéből jó időre megfosztotta attól a gyönyörűségtől, — hogy az asszonykáját olyan nagyon boldognak lássa.

A kis Stella meg úgy gondolta, hogy azt a fényes katonát meg tudná fojtani a két parányi kezével, — a miért azt az édes, azt a jó embert megbántotta.

Egyszer aztán eljött az a rossz katona, — és a kis asszony úgy félt, úgy remegett tőle, hogy a szépséges arca talán még halványabb lett mint azé a jó emberé, — a mikor haza hozták. — De a mikor látta, hogy milyen szépen beszél vele az ő édes embere, s amaz milyen bűnbánóan mondja, hogy édes öregem, nagyon sajnálom, hogy így történt, de ugye nem haragszol? — hát akkor meg szinte megsajnálta a katonát, — és mióta már nem is akarta volna megfojtani a parányi kezeivel; meg az arczának a színe is visszajött, — a mikor hallotta, hogy a báró is milyen barátságosan felel a másiknak.

Aztán máskor is eljött a katona, — és mindig olyan kedves, — olyan jó volt az is, hogy a kis asszony már végül őt akarta kérni, hogy ne bántódjék olyan nagyon azért a véletlenségért.

A báró felgyógyult a parbjában kapott sebéből, — vagy a mint az a bohó kis teremtsz hitte; a vadászaton esett be-

befejeztével, szakmájába vágó vagy egyéb tanulmányokkal fog foglalkozni, az legyen boldog hitében. Am ha az igazságügyi kormány jó és gyors igazságszolgáltatást kíván, a mi mindnyájunk hő kívánsága, szaporítsa is a bírói személyzetet, különösen a járásbíróságoknál, mert ellen esetben jó és gyors igazságszolgáltatásra a jelenben számítani nem lehet, de a jövőre is aligha leend, mert az adott viszonyok között én jogilag jelesen képeztet és más tekintetben is a maga helyét megálló bírói kart nem tudok képzelni, hanem sok neurastenicust. Adja Isten, hogy tévedtem legyen.

Hogy pedig a járásbíróságoknál a gyors igazságszolgáltatás a jószág rovására történik, a tapasztalat és a statistica is bizonyítja. Legjobb tükör e tekintetben, ha a járásbíróságok felebbezett ítéleteinek sorsát figyeljük meg. 1898-ik évben a kaposvári kir. Törvényszéknél megvizsgált 44 tabi járásbírói ítélet közül meg lett változtatva 14, 70 igali bírói ítélet közül meg lett változtatva 27; 128 kaposvári kir. bírói ítélet közül meg lett változtatva 25; 110-iki 28 közül 12, márczali 29 közül 8; n-áti közül 5; szigetvári 48 közül 10; kétségbevonhatatlanul nagyon kedvezőtlen arány, ha figyelembe vételik, hogy az ítéletek elvégre is kevésbé complicált ügyekben hozattak. Ne mondja azt nekem senki: se baj, ha nem elég alaposak az ítéletek, csak gyors legyen az eljárás! mert ott van a felebbezési bíróság, majd ez jóváteszi a hibát. Mert hisz jól tudjuk, hogy igen sok ítélet a kereseti összegre való tekintettel érdemben nem is felebbezhető, de azt is látjuk, hogy az első bíróság bár helytelen ítélete mennyi joghátrányt, kellemetlenséget okoz a félnek, mert azt is tudjuk,

hogy sok ítélet — ismét az összegre való tekintettel, a felebbezésre való tekintet nélkül végrehajtható, de a mi legfőbb: veszélyeztetve van a jogbiztonság.

(Folyt. köv.)

— A mily nagy mértékben emeli a kultúra az emberiség jólétét, — a mily nagy mértékben hozzájárul az élelmi, — a fényüzési és más életbe vágó dolgok szebb, jobb és hasznosabb módon való előállításához; éppen úgy, — vagy talán sokkal fokozatosabb módon ő ki — a legtöbb esetben a tisztességtől, — a becsülettől kezdve mindent, ami az emberiség javára, boldogulására szintén nélkülözhetetlen.

Szóval a kultúra nem csak hasznos dolog, — de az élet gyökerén ragódó filoxera is egyszersmind. Mivé fajul azután akkor, midőn valamely magán vállalatnak „gescheft”-je lappang a kulturális érdekek rengetegében.

Kaposvár rt. város akkor, midőn a Herczeg Eszterházy-féle javak a mezőgazdasági részvénytársaság bérletébe mentek által, hogy hujjongott örömeiben, hogy örült mindenki a kilátásba helyezett városi érdekek felvirágzásának! Hát még azután, mikor czukorgyárat építettek Kaposvárról? Ekkor már határtalan volt a boldogság, Szült azután a nagy hegy, — nem ám eget, — hanem egy veszedelmes „rák-fenét”, mely azóta a város testén ragódik. és megmételvez, — megront mindent, s magával viszi még az egészséget is, amely pedig még a legszegényebb embernek is drágább valami.

Az az embert kinzó, egészséget rontó bűz, melyet a czukorgyár a keleti városrészben terjeszt, minden képzeletet meghalad. A magyar államvasut vonatain járó utasok már a szomszédos állomásoknál elzárnak minden ablakot, tudva azt, hogy jön Kaposvár, s vele a bűzös, dögleletes levegő! De hogy is ne? Hiszen egész tavakat ástak a czukorgyár mellett, a miben rothasztják a ronda salakot, mert a „Kapos-csatorna társulat” nem engedi meg nekik, hogy a csatornába eresszék. — Nekünk jut azután a szerencse, hogy azt egész éven keresztül élvezhessük. Igaz ugyan hogy a hatóság

beavatkozhatna, mert kényszeríthetné reá őket, hogy fertőtlenítsenek; de hát nem teszi. De hogy is tenné, hiszen az pénzbe kerül; — A gazdaság részvényei nem hogy nem hoznak, hanem még majdnem reá kell fizetni a vállalatnak; így a czukorgyár az, ami kisegíti őket a bajból, ezt hát csak nem lehet újabb és újabb kiadásokkal terhelni, mert mi lenne akkor, ha ez sem hozna jövedelmet, kisegítő összeget?!

Hogy azonban ne csak a keleti városrész szenvedjen ezen bajok miatt, hanem az egész város is, arról gondoskodnak a jó „bankos”-ok. Kora reggeltől késő estig hordják a felig rothadt répa-szeletet a város több utcáján. Annak kicsurgó bűzös leve végig folyik az utcákon.

Ugyan halljuk, hogy a városi tanács hozott egy rendeletet, mely szerint ezen répa szeletek csak zárt kocsikon szállíthatók a városon keresztül. — Meg is van az eredmény; mert ezelőtt csak annyit raktak a kocsikra, ami lehullás nélkül megfért. De azóta megrakják a kocsit tetejével, — ügetve hajtának az utcákon végig, s minden kocsiról jut az utcákra a lehulló répaszeletből, legalább is egy negyed kocsiával ami lehullik; úgy néz ki tőle az utca, mintha hó lepte volna be már reggel korán.

De ugy kell a városi közönségnek, miért mert hatósága az urak dolgába beavatkozni. Nem is mer azóta a hatóság semmit ellenük tenni; de jobb is, mert hátha még nagyobb baj lenne.

A délelőtti órákban 15—20 négyökrös szekerek vonul végig egymás után a város főútján, ezen a mozgó kordonon azután senki keresztül nem megy, míg azok a szép lassan el nem vonulnak. Ezt sem látja a hatóság, vagy ha látja is, nem akar róla tudomást venni. Várjon a szegény ember, szenvedjen és csak-fizesse az adót, viselje a városi terheket tovább. Mert hát a „bankosok” azt is jobbnak találják ám, hogy adójukat máshol fizessék, nehogy kellő mértékben kelljen járulniok a terhekhez.

Ilyen állapotok mellett csúda-e azután, ha az előbbi időkben mindig járványmentes Kaposvár városban szabadon terjesztik ma már a tifus, sarch, difteritis stb.

No de ezek közönséges embernek való dolgok, a nagy közteher mellett elbirhatják ezt is. Legalább ha meghalnak, nem lesz módjuk panasza. A helyi lapok pedig lármázhatnak, hiszen az a mesterségük.

jából, — és most már az asszonyka megint boldog volt, — nagyon boldog.

A katona pedig máskor is eljött, — később olyankor is, a mikor az a jó, — az az édes ember nem volt otthon; — és úgy csillogott a ruhája, és olyan szépen tudott beszélni, hogy a báróné már nem is félt annyira tőle, — és már semmi áron sem fojtotta volna meg az ő parányi kezecskéivel ezt a másikat, — ezt a kedves embert.

És a kedves embernek aztán lassankint még jobban fagyogott a ruhája, a szava pedig még az ézüst sarkantyujánál is szebben csengett; — a kedves ember jó ember, édes ember lett, — a másik édes embert pedig nem sokára éppen ezért egy második, — még boldogabb ölon darab találta, — de most már a szívének a közepén, és ez az ostoba golyó aztán igazán megfosztotta attól a gyönyörűségtől, hogy az asszonykáját valamikor még boldognak lássa. Meghalt az az édes jó ember, — a kis Stella pedig sírt, zokogott; — olyan boldogtalan volt, hogy az ő kicsiny szíve talán nem is bírta volna el sokáig ezt a nagy boldogtalanságot.

De segített rajta az a fényes ember, a ki olyan jó szívvel volt az asszonykához, — és a kinek talán még edesebb volt a csókja, talán még melegebb az ölelése. — És a kis báróné azt hitte, hogy megint bol-

dog; de nagyon csalatkozott a mikor azt gondolta, hogy ezek a mámorító csók, ezek a forró ölelések örökké fognak tartani. — mert ez a szépszavú ember lassankint megunta az ő gyerek-asszonyját és egyszer csak elment messze, — nagyon messze... És vissza sem jött.

Az asszonyka pedig most már csakugyan úgy érezte, hogy azt a gonosz katonát megtudná fojtani az ő kicsiny kacsóival; de aztán megszűnt abban a gyöngyös kis szívében a harag, és csak sirt a csöndes, magányos éjszakákon; — elpanaszolta a jótéttségnek az ő nagy bánatát, — vissza-sírt volna azt az első, azt a jót, az igazit; — aztán megsíratta magát is, meg az ő gyenge, nagyon gyenge szívét, a mely éppen olyan erőtlén volt ebben a nagy ürességekben, ebben az elhagyatottságában, — mint a milyen gyenge volt arra, hogy el tudja viselni azt a nagy boldogságot, a mely felért volna a véghetetlen, örök nagy mindenséggel...

Vajda Elemér.

H I R E K.

— Előfizetési felhívás. Tisztelettel felkérjük lapunk t. olvasó közönségét, hogy a kiknek előfizetésük e hó végével lejárt, azt megújítani szivesek legyenek ne hogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

Kitűnő tisztelettel:

a „SOMOGYI UJSÁG”
kiadóhivatala.

— Dr Székely Antal ügyvédi irodáját fő-utca 14. sz. a házban megnyitotta. Ajánljuk a jogkereső közönség figyelmébe.

— Németh István polgármester terjedelmes jelentést készített a képviselőtestülethez a polgári leányiskola kibővítése ügyében. Elmondja a jelentés, hogy a leányiskola tanulóiinak száma az utóbbi években annyira megsaporodott, hogy párhuzamos osztályok felállítására vált szükségessé, a melynek folytán a már amúgyis szűk helyen az iskola el nem fér. Elmondja a jelentés azt is, hogyan lehetne a bajon segíteni: vagy új városházat kellene építeni, mely esetben a polgári leányiskola helyiségei a városház emeleti helyiségeiből elég helyet nyernének,

vagy pedig egész új leányiskolát kellene építeni, a mely esetben a városház bővülne a mostani iskola helyiségeivel. Mindkét terv igen szép és ajánlatos is, hogy bármelyik mielőbb megvalósuljon, a tervek kivételénél azonban tekintettel kell lenni az anyagi áldozatokra is. A polgármesteri jelentés szerint az építkezés 140,000 frtba kerülne. Ez nagy összeg és tekintve a város helyzetét, nagyon sok; a jelentés szerint ugyan építés esetére a régi városház földszinti helyiségeiből 6000 frt bérösszeg volna elérhető és miután az építési összeget évi 8000 frttal lehetne törleszteni, pusztán évi 2000 frt volna pótlóval fedezendő. Kérdés azonban, hogy 6000 frtot ki ad a városház földszinti helyiségeiért? Aztán nem emeljük minduntalan a pótladót, elég nagy az most is! A leányiskola persze így nem maradhat, de 140,000 frtba csak nem kerül egy új iskola építése. Nem kell annak az iskolának a Korona helyén állani, találni Kaposváron olcsóbb helyet is, csak keresni kell.

— **A kaposvári jótékony nőegylet** a szegény gyermekek részére ez idén is karácsonyfa ünnepélyt hajtott rendezni. Tisztelettel kérem a nagyérdemű közönséget, a t. választmányi és rendes tagokat, hogy az egyesületet e magaslatos szándékában kegyes adományaikkal támogatni sziveskedjenek. — Mivel az ajándékok mellánys beosztása a jelentkezők nagy száma és különböző szükséglete miatt néhány napot igénybe vesz, legyen szabad az adományok szíves beküldését lehetőleg december 20-ig kérnem, Polányi Lajosné elnök.

— **Sport-klub.** F. hó 3-án délután a megyeház termében néhány sport-barát fiatalember összejött azokkal a szándékkal, hogy Kaposvárott torna és vívó klubot alakítsanak. Azonban mindössze 15-en jöttek össze, miért is elhatározták, hogy az eszme iránt szélesebb körű aktiót indítanak és az alakuló gyűlést csak akkor tartják meg, ha kellő számú tagok lesznek. Az eszme érdemes a pártolásra, mert tudvalevő, hogy a test edzésére mindenkor szükség van és ez az egylet egyik nagy hiányát szüntetné meg a kaposvári életnek. A főgymnasium modern berendezésű tornacsarnokát a ministerium minden esetre át fogja engedni az alakítandó egyesületnek és így a fiataiságnak alkalma lesz magát a legeszebb és legegészségesebb sportban gyakorolni.

— **Anyakönyvvezetők** kinevezése. A belügyministerium vezetésével megbízott m. kir. miniszter-lány Somogyvármegyében a macedzai anyakönyvi kerületbe Boncz László körjegyzőt anyakönyvvezetővé, továbbá ugyanazon kerületbe Nagy József segédjegyzőt, a lengyel-tóti Császár József segédjegyzőt, a balaton-szent-györgyi Berényi Kálmán gyógyszerészt, végül a taranyiba Fernbach Ferenc segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és a balaton-szent-györgyi és taranyai helyettesek kivételével, őket a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Pásztor Jenő** a Fő-utca 4. sz. a. házában gabona-bizományi és banküzletet nyitott. Működése kiterjed a banküzletnek minden ágára, különösen jelzálogkölcsönök nyújtására, valamint ipari vállalatok finanszírozására. A vele érintkező közönség elég garanciát találhat abban, hogy cége kereskedelmi bírósággal be van jegyezve. Előkelő összeköttetéseivel fogva ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **A zóna díjszabás** a közel jövőben meg fog változni. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter ugyanis utasította az államvasutak igazgatóságát, hogy hozza a középső zóna árak leszállítása tárgyában mielőbb javaslatot terjeszteni fel. A XIII. és XIV. zóna díjai meglehetősen olcsók voltak eddig is és hogy az intézmény mennyire bevált, megmutatta az a körülmény, hogy az államvasutak bevételei a zóna alatt

megsokszorozódtak és hogy a külföld több államában is behozták és befogják hozni a zónát. Miután azonban egy XIV. zónás jeggyel ugyszólván az ország egyik végétől a másikig lehet utazni, a szomszédos és rövidebb távolságra szóló jegyek aránylag drágák. Ezen akar segíteni a kereskedelmi miniszter és ha ez tényre válik, a szomszédos forgalom is szokatlan mértékben fel fog lendülni. Ha már a miniszter a közlekedési viszonyok javítását tűzte ki célul, megszűnhetne az az ország állapot is, hogy a XIV. zónás jeggyel az utazást nem szabad megszakítani. A zóna díjszabás behozatalakor ez a rendelkezés nem volt meg, ez későbbi keletű és a tapasztalat azt mutatja, hogy nem is megfelelő.

— **A kaposvár-szigetvári vasut** építését már elkezdte Gfrerer és Grossman cég; a vonal hossza 53 km. lesz és a következő állomások lesznek rajta: Szigetvár, Mosgó, Szt.-László, Almamellék, Terecseny, Bőszénfa, Szt.-Balázs, Kaposvár. A vonal Sántosnál érinti a m. á. v. vonalát és onnan körülbelül 6 kilométernyi távolságból a m. á. v. vonala mellett jön be Kaposvárra. Ha valami közbe nem jön, a jövő év végén a szigetváriak már ezen a vasuton járhatnak be Kaposvárra és ezzel közvetlen összeköttetésbe kerül a székvárossal a megyének az a része, melynek lakosai csak akkor jártak Kaposvárra, ha a bíróság szolgáltatta őket.

— **Halálozás.** Merei és terbegeci Vajda Lajos és neje Krebs Christina, — gyermekeik: Elemér és Blanka, Vajda Emilia férj. Pongrácz Lajosné, Vajda Gyula és neje Kalnaperger Helén, Vajda Ilona, özv. Sörös Istvánné maguk és gyermekeik, valamint az összes kiterjedt rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik szeretett testvérük, sógoruk, — illetőleg nagybátyjuknak Merei és Terbegeci Vajda Béla ny. kir. járásbíró urnak, — a Dunántúli ág. hitv. ev. egyházkerület volt. t. bírájának Niklán 1899. évi november hó 27-én este 9 órakor életének 56. évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai f. évi november hó 29-én tették örök nyugalomra a niklai sírkertben. Tab. 1899 december 2-án. Mindnyájunk áldása és kegyelele kíséri emlékeztet!

— **Rablás.** özv. Marton Samunét, a Korona szállóban lévő söresarnok tulajdonosát, f. hó 4-ére virradó reggel kirabolták. Martonné pár nappal ezelőtt fogadott fel egy mindent, de a nevé sem tudja, csak azt, hogy Gyuri a keresztnéve. Ez a jómadár tudta, hogy szolgálatadójának az üzlethelyiségben levő szekrényben pár forintja van, miért is f. hó 4-én reggel Martonnától tisztogatás ürügye alatt elkérte az üzletkulcsot, ott fejszével a szekrényt feltörte és abból körülbelül 15 frt készpénzt és más holmit elvitt. A rendőrség keresi a vakmerő rablót, ki nem átalott egy szegény özvegyasszonyt utolsó garasától megfosztani. Nehezen fogják azonban elcsipni, mert a szekrényben volt cselédkönyvét is elvitte magával, Martonné pedig a nevé sem tudja.

— **Meghívó.** A kaposvári izraelita nőegylet folyó évi december hó 9-én, szombaton a »Korona szálloda« disztermében jótékony-célú mű-Orral egybekötött Tea-estélyt rendez. Kezde este 8 órakor. Belépti díj: személyenként 1 forint. Felülvezetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A nőegylet 1900. január 20-án és március 15-én rendez estélyeket, amelyről külön értesítéseket küld. Műsor: 1. Zongorázik: Hoffmann Gizike k. a. 2. Szaval: Csanádi Vilmos ur. 3. Énekel: Schön Olga k. a. A szegfű. Dialog, Irta: Dr. Fried Farkas. Személyek: Bodó Miczike, Kohn Róza k. a. Gadó Terike, Vcsai Erna k. a. Táncz. Az izraelita nőegylet estélyei fényesen szoktak sikerülni, s mellette nagy anyagi eredménnyel a szegények számára.

— **Egészség és szépség** többet ér a gazdagságnál, ezen kincs érhető el a Byrolin (dr. Graf és Társától) használatával, mert a bőrt tisztítja, ruganyossá teszi és az arcot fehériti, ifjítja. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Vezérképviselő Kovács Miksa, Budapest, VII. Nyárutca 18. A Byrolint és az abból készült Byrolin-szappant a leghíresebb orvosok, tanárok ajánlják mint felülmúlhatatlan bőrápoló és szépítő szert. Prospektust és elismeréseket ingyen és bérmentve.

— **A legolcsóbb politikai napilap.** A »Reggeli Ujság« 1900. január 1-ére új előfizetést indít. A »Reggeli Ujság«-nak ugy a politikában, mint a társadalmi, közgazdasági, művészeti és minden a közügyet érdeklő kérdésben csak egy irányelve van: az igazságot megírni és bármiféle tekintet nélkül azért küzdeni. Irodalmi része előkelő színvonalon áll, híradása mindenről megbízható és gyors. Kitűnő regényi és érdekes tárcákat közöl. A »Reggeli Ujság« egyik célja az, hogy a jelenlegi súlyos gazdasági viszonyok között a magyar család anyagi érdekeit és megélhetését mindenképpen előmozdítsa. A »Reggeli Ujság« mindennap nyolcz oldalon jelenik meg és tényleg a legolcsóbb politikai napilap. Előfizetési ára: Vidékre portómentesen; Egy hónapra 20 kr. Negyedévre 1 frt 50 kr. Budapesten házhoz hordva: Egy hónapra 30 kr. A »Reggeli Ujság« kiadóhivatala Budapest, József-körút 19.

— **Figyelmeztetés!** F. hó 13-án és 14-én lesz már az osztály sorsjáték második húzása. A kinek még nincs sorsjegye, legjobban ajánlhatjuk, hogy előzenyességéről és pontosságáról országazerte ismert Bány Gyula bankházánál (Budapest, VII. Erzsébet körút 14.) rendelje meg. Egész sorsjegy 16 frt, fél 8 frt, negyed 4 frt, nyolczad 2 frt. A legsebbe karácsonyi vagy újvi ajándék egy főnyeremény, tehát nyujtszon mindenki kezét a szerencsének.

— **Pártoljuk** a hazai ipart. A maga nemében pártolja az eredményt, melyet a Fiumei cacaó és csokoládégyár rövid idő alatt elért. Nem csoda, hiszen az összes külföldi gyártmányoknál jobb és kellemes íze, tisztasága miatt általános kedveltségnek örvend a fiumei csokoládé és a fiumei cacaó. A háziasszonyok, kik mindenfajta csokoládét és cacaót próbáltak már, mind azt mondják: mégis csak legjobb a fiumei csokoládé és cacaó.

— **Karácsony** közeledtével értesítjük t. vevőinket, hogy mi nem emeltük fel a brillant és gyémánt ékszerek árait, hanem a régi olcsó árak mellett számítunk mindent. Különösen ajánljuk gyönyörű szép divatos arany ékszereinket. Arany és ezüst zsebkönyveink, 13 próbás ezüstből készült ezüst áruinkat, ezüst evő-eszközöinket, melyek nek grammja egész készlet nehezebb súlyban 5 kr., közép súlyban 5 és 1/2, munkadíjjal együtt. B. megbízásaitak kéri Benedek Gábor és Testvere utódai, drágakő, ékszerek, arany- és ezüstárak raktára, Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 17. képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

— **Karácsony** estére alkalmas játékszerek, nagyok csillogó karácsonyfadiszkek, karácsonyi és újvi ajándék tárgyak mint: társasjátékok az ifjuság és felnőttek részére, sport és torna eszközök, vadász és flobert fegyverek, revolverek, lovagló szerek, korszolyák, pénz-, szivar-, cigarettá tárczák, kézi-, uti táskák, bronz és porcellán diszműárak, íróasztal kellekek, dohányzóknak való tárgyak, finom acél árak, háztartási cikkek, chinaezüst árak, toiletté cikkek, tréfas tárgyak stb. felől nagy képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld Kertés Tódor műiparú raktár, Budapest IV. Kristófiér.

— **Kel. ti J.** hirneves budapesti orthopaediai műintézet tulajdonos Korona-herceg-utca 17. szám alatti üzlethelyiségét megnagyobbította és oly fényesen, mint-

szerűen rendezte be, hogy az egész monarchiában az első helyet foglalja el. Elsőrangú orvosi tekintélyek is elismerik, hogy Keleti orthopaediai műintézeté, (Hessingrendszer szerint) hol cs. és kir. szab. sérvkötők, műlábak, műkezdek, járó- és nyugtókészülékek, egyenesláttók stb. műfélék szerint jótállás mellett készítenek — a legkényesebb és legmagasabb igényeket is kielégíti.

Védekezés a pestis ellen.

Miután a pestis betegség a Földközi tenger partján mutatkozni kezd s félni lehet, hogy Európába, így Magyarországra is be fog hurcoltatni, a belügyministerium a betegség elleni helyes védekezés czéljából ismertető füzetet adott ki, melyet az alábbiakban közlünk:

1. A pestis ragadós betegség, mely az általános támad, hogy egy bizonyos betegséget okozó csira (a Pestis bacillus) bejut az emberi testbe.

2. A pestis lázas betegség, melynél a láz vagy hirtelen, vagy rövid ideig tartó általános rosszullét után lép fel és mely a megbetegülés 3—5-ik napján legtöbbször halállal végződik, a belőle felgyógyultaknál pedig különféle enyhébb, vagy súlyosabb utóbetegségeket hagy maga után. Pestis betegnekél szembeeszköz az érverés nagy szaporasága, a verőerek feszülésének elernyedése, mire csakhamar nagyfokú gyengeség és részvétségek következnek. A pestis betegségnek a fertőzés helye és mértéke szerint, többféle alakja van. Leggyakoribb a mirigyes pestis, melynél jellemző a csomóhajtás, a hónaljban vagy a nyakon levő egy vagy több nyirok-mirigy fájdalmas megduzzadása. Ennél az alaknál a betegség tetőfokát legtöbbször már az első napon eléri.

A betegség további lefolyásában rendszerint vérkiömlések mutatkoznak a nyálkahártyákban (vérnyelés, fekete-barna anyagok kiürülése, hányás és széklet útján), ritkábban a bőrben. Ha a beteg a betegség első napjain még nem hal, akkor a mirigyes betegséget elgegyesedhetik vagy el is osholhat. — A pestis betegség másik alakjánál a bőrön valahol hólyagocskaszerű támad, melyből néha tenyérnyi nagyságú szövetpusztulásra vezető fekély, a pestis-fekély fejlődik. A betegség lefolyása ennél az alaknál valamivel enyhébb, mint a mirigyes pestisnél. A tüdő pestis ép oly alakban jelentkezik, mint valamely hirtelen kezdődő tüdőgyulladás; — ez az alak majdnem kivétel nélkül halállal végződik. Az ily betegek köpetében számtalan pestis bacillus van, Oly egyének, a kik a tüdő idült betegségében, különösen tüdő vészben szenvednek, kiválólag hajlamosítottak a pestis betegség ezen alakjára.

A tüdőbe helyeskedett betegség a tüdőszövet elpusztulására, nagyfokú tüdővérzésre és végül üszkösödésre vezet. (Ezt nevezték a középkorban „fekete halálnak.”)

Némely kutató a pestis betegségnek egy negyedik alakját, a belső pestist is észlelték; úgy mondják, hogy ennél fekélyesedés támad a gyomor és a belek nyálkahártyáján és hogy a betegség úgy jelenik meg, mint valamely súlyos hasi betegsége.

A betegség mindezen alakjainak amögé is rosszindulatú volta, már kezdetben is nagyban fokozódhatik a fertőzésnek az egész szervezetre való kiterjedése által, úgy hogy általános vérmérgezés (sepsis) jelenségei között már néhány óra múlva bekövetkezik a halál.

A felsorolt súlyos alakokon kívül vannak a pestis betegségeknek — ha ritkán is — könnyű alakjai, melyek alig észrevehető általános és helyi tünetekkel jelentkeznek és rendszerint kedvezően folynak le.

3. A pestis betegséget okozó fertőző anyag a vérben, a nyirok- és mirigyek nedvében

és szövetében, a pestises hólyagcsában és fekélyben, — tüdő pestisnél a nyálban és köpetben van, ritkábban a betegek vizeletében és béltürelékeiben; — ezekből átvihető más személyekre, valamint némely állatokra, mint patkányokra, egerekre és eljuthat különféle tárgyakra, a melyekkel azután el is hurcolható. Ily tárgyak pl. a ruházat, ágynemű, rogyók, gyapju, szőnyegek, szőrök és haj, nyers bőrök s hasonlók; — sőt étel és italneműek is közvetítik itt-ott a fertőzést.

4. A fertőző anyag leggyakrabban úgy jut az emberbe és az iránta főlegkény állatokba, hogy valamely észre nem vett, vagy figyelemre sem méltott kis borszerűlén, például szurason, karczolásán, lehorzsolásán át vagy pestis beteg emberről vagy állatról származó rovarok csipése útján kerül a keringő vérbe; — de ugyis átvihető a fertőző anyag, ha porral belelegzi avagy étellel, itallal szájába veszi az ember.

Tüdő pestisnél a betegnek bacillusok millióit tartalmazó köpetje közvetíti a fertőző anyagátvitelét személyről-személyre.

5. Egyik helyről, másikkra úgy jut el a pestis:

a) ha olyanok viszik el, akik csak könnyű pestis betegségben szenvednek vagy akik lábadozók;

b) ha pestis betegeknek kellőképen nem fertőtlenített tárgyain, ruháin, ágyneműin s egyéb holmiján vitetik el;

c) ha hajókon vagy egyébként szállított, vagy önként vándorló egerek vagy patkányok viszik el magukkal; sőt az ily állatokon tartózkodó parasita rovarok, vagy egerek, patkányok ürületei, esetleg holttestjei is közvetítik a betegség tova hurcolását.

477.

1899. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhirrre teszi, hogy a tabi kir. járásbírósnak 1899. évi V. II. 60. §. sz. végzése folytán dr. Politzer Ignác tabi ügyvéd által képviselt Kiliti ev. reform. egyház pénztára felperes részére Korcz János kiliti-i lakos alperes ellen 46 frt követelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán, alperestől lefoglalt és 400 frt 50 krra becsült ingóságokra a tabi kir. járásbírósnak V. II. 60. §. 899. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, alperes lakásán Kiliti községben leendő megtartása határidőül 1899. évi december hó 14-ik napján délután 3 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt 2 drb. ló, 3 drb. sertés, gazdasági felszerelések és gabonaneműek a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatlak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasz-

szak, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Tabon, 1899. évi november hó 30. napján.

SCHMIDT KÁROLY,

kir. bir. végrehajtó.

6532. sz.

tkv. 1899.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kaposvári kir. törvényszék mint tkv. hatóság közhirrre teszi, hogy Lajpczig Gvula kaposvári lakos végrehajtónak Weisz Sámuel szakcsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 138 frt 12 kr. tőkekövetelés és jkvi iránti végrehajtási ügyében, a keposvári kir. törvényszék (az igali kir. bíróság) területén lévő, s Ráksi község határában fekvő, a ráksi 3. sz. tkvben jelenleg még Weisz Sámuel végrehajtást szenvedett s Weisz Móritz, Mihály, Albert, Teréz és Samu tkvi társulajdonosok tulajdonul felvett A § 64. hrsz. a. 14 népsorsz. ház udvartér és kertre az 1881. 60. t.-cz. 156 §. d. pontja értelmében egészben 364 frtban továbbá a ráksi 339. sz. tkvben jelenleg még Weisz Sámuel végrehajtást szenvedett s Weisz Móritz, Riba Borbála tkvi társulajdonosok tulajdonul felvett A § 675. hrsz. a. csuhusbeli szőlőből csupán Weisz Sámuel végrehajtást szenvedett 1/6. (egy-hatod) részt tevő illetőségére 63 frtban ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi december hó 21-ik napján délelőtti 10 órakor Ráksi község házában megtartandó nyilvános árverésen s megállapított kiküldési áron alol is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 36 frt 40 krt és 6 frt 20 krt. készpénzben vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett arólyammal számított vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kifejezett ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kaposvár, 1899. augusztus hó 27.

A kir. tszék tkv. hatóság.

DR. KRAMER JÓZSEF,

kir. tszéki bíró.

20% engedményt kap mindenki.

GUMMI

és halhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb, és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **óvszer** férfiak és nők részére. Ára tucatzonként **eredeti párisi minőségben** frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.—, és frt 8.—. **Bouts amer. tucatzá** frt 3.—, 4.— és frt 5.—.

Női óvszerek: Hasse tanár-fele frt 2.—, Mensinga tanár-fele frt 2.50, dr. Earlet-fele frt 3.— darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tucatzonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

Diana öv havi kötő nőknek, legjobban a világon, dr. bja frt 2.00.

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve.

Megrendeléseket pontosan és diszkrét eszközök utánvet mellett vagy a pénz előleges beküldése után

J. REIF.

Bécs, Brandstätte 3.

1881-ben alapított hírneves higiéniai specialista cég.

ki a hirdetésre hivatkozik!

20% engedmény!

20% engedmény!

3645. sz.

tkv. 1899.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tabi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Lőrincz Lidia végrehajtatonak Pellek János végrehajtást szenvedő elleni 265 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék a tabi kir. jbiróság területén lévő Kőröshegy község határában fekvő a kőröshegyi 112. sztkben + 152/b 1. hrsz. és a kőröshegyi 425. sztkben + 151/b 2. és 151/b 3. hrsz. alatt felvett egész udvar és kertre, tehát az 1881. 60. t.-cz. 156. §-ának d pontja alapján, úgy Pellek János végrehajtást szenvedőnek mint a társulajdonos Pellek József Pellek Károly, Pellek János, Pellek Vilma és kiskoru Pellek Pál illetőségére is 400 frtban ezennel megállapított kikialtási árban az árverést azzal a feltétellel rendelte el, hogy az összes ingatlanokra 8599/81. sz. alatt a kőröshegyi 489. sztkben + 248/b hrsz. alatt felvett ingatlan mint uralgó telek javára bekebelezett gyalog és kocsival való bejárhatóságot szolgálma, úgy özvegy Pellek Károlyné szül. Varga Anna javára 2207/98 sz. alatt bekebelezett haszonélvezeti jog szolgálma az árverés által nem érintetik.

A mennyiben azonban a fenti ingatlanok a haszonélvezeti jog fenntartásával 3000 frt vételáron alól adatának el, az árverés hatálytalanná válik, és a fent megjelölt ingatlanok nyomban, a haszonélvezeti jog fenntartásával újabb árverés alá bocsátatnak. Közhírré teszi továbbá, hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1900. évi február hó 12-ik napján délelőtt 10 órakor Kőröshegyen a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10%-át vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. alatt kelt igazság-ügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijel-elt óvadékképes értékpapírban a ki- küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat- pénznek a bíróságnál előleges elhelye- zéséről kiállított szabályszerű elismer- vényt átszolgáltatni.

Kelt Tabon, 1899. évi szeptember 28-án.

A tabi kir. jbiróság mint telek- könyvi hatóság.

DR. BAJÓTI,
kir. albiró.

Specialista SÉRV-KÖTŐKÉSEN.

A fentl-fele cs. és fr. szab. sérvkötő a legto- kétesebb ozen nembem hem csu- szik, a gyako- rol kétemelen nyomást és eltávo- lítja az eddigi sérvkötők hiányát.

Árak:
egyoldalt 6 frt
kétoldalt 12 frt

Gyáramban (alapított 1878) készül- nek ezenkívül: műlak, műkezek, jár- és nyújtó-gépek, egyenestartók (Hessing-fele rendszer), orthopédiái fűzők, haskötők, göresérharisnyák és mindenféle gummiaruk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközök:

Koltai J.

orvos sebészeti
mű- és kötő-szer gyárosBUDAPEST, IV. Koronaherceg-
utca 17.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

2-16

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek

e lap

kiadóhivatalában.

Üzlethelyiség változtatás.

Alólirott Morgos József

a m. kir. csendőrség szerződött szabója, Kaposvárott, már évek óta fennálló

szabó üzletemet

a vármegyeház melletti bolthelyiségbe helyeztem át.

Midőn erről tisztelt vevőimet, valamint a nagyérdemű közönséget értesiteniszerencsém van, egyszersmind tudomására hozom, hogy raktáron tartok mindennemű

katonai és egyenruházati

felszereléseket.

Egy éves önkéntesi czikkeket,

saját készítményű

utazó bundákat.

Mérték szerint készítek a raktáromon levő

bel- és külföldi szövetekből polgári ruhákat

a legújabb divat szerint és a legjutányosabb árak mellett, sokkal olcsóbban, mint bárki más; — mit lehetővé tesz azon körülmény, hogy új üzlethelyiséget tetemesen olcsóbb áron bírom bérebe, mint az eddigi volt.

Számos látogatást és megrendelést kérve maradok Kaposvárott

tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

szabó mester.